

KURJER WARSZAWSKI.

D. 17. Września. — Rok 1844.
Wtorek.

№ 248.

Jutro, Śty Józef z Kopertynu.
Suchedni.

Onegdaj iako w konkluzje tygodniowego Od-
pustu NARODZENIA BOGA-RODZICI, w Koście-
le Ś. DUCHA odbyły się pontyfikalne Nieszpo-
ry; celebrował JW. X. Hrabia *Zubieński*, Bi-
skup Suffragan Kaliski. Już zaraz z południa
Lud pobożny pragnąc oglądać nowego Pasterza,
przepelniał Świątynię Pańską, oczekując przez
ręce Pomazańca CHRYSZUSOWEGO, SAKRA-
MENTU BIERZMOWANIA. X. Biskup u drzwi
kościelnych przyjęty został przez miejscowego
X. Promotora, wspólnie z Bractwem, i w asy-
stencji Kanoników iakoteż Zgromadzenia XX.
Misjonarzy, odbywszy solenną Procesję, udzie-
lił Ś. SAKRAMENT wiernym CHRYSZUSO-
WYM, mając do nich prawdziwie Pastorską roz-
czulającą przemowę, udzielając w końcu błogo-
ślawieństwo Apostolskie:

Wypis z Protokołu Sekretarjatu Stanu Kr. Pol.:

Z BOŻEJ ŁASKI

MY MIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH ROSSJI,

KRÓL POLSKI, etc. etc.

Zapatrzywszy się na osnowę art: 39 Statutu or-
ganicznego pod d. 14m Lutego 1832 r. przez NAS
Królestwu Polskiemu nadanego, na mocy którego
ówczesny podział Królestwa, na zasadach dawniej-
szych, utrzymany został jedynie do czasu zaprowa-
dzenia zmian, iakie dla ogólnego dobra kraju za
potrzebne uznanem być mogą, w dalszym ciągu
Ukazów NASZYCH z dnia 23 Lut: (7 Marca) 1837
r., i 29 Wrz: (11 Paźd:) 1842 r., Rozkazaliśmy i
Rozkazujemy: Art. 1. W miejsce dotychczasow-
ych 8miu Gubernji, utworzonych być ma w Kró-
lestwie Polskiem 5 Gubernji. Art. 2. Nowy ten
podział kraju, uskuteczniiony być ma przez połą-
czenie całkowicie w teraźniejszych granicach, Gu-
bernji Sandomierskiej z Kielecką, pod nazwą Gu-
bernji *Radomskiej*; Gubernji Podlaskiej z Lubel-
ską, pod nazwą Gubernji *Lubelskiej*; Gubernji
Kaliskiej z Mazowiecką, pod nazwą Gubernji *War-
szawskiej*; Gubernje zaś *Płocka* i *Augustowska*,
pozostają w dotychczasowym ich składzie. Art. 3.
Miastami Głównymi, w których urzędować mają
Władze Naczelne 5ciu Gubernji, będą nadal: Dla

Gubernji *Radomskiej*, miasto *Radom*; dla Guber-
nji *Lubelskiej*, miasto *Lublin*; dla Gubernji *War-
szawskiej*, miasto *Warszawa*. Miasta zaś *Płock*
i *Suwalki*, pozostają, iak dotąd, Miastami Główn-
mi właściwych sobie Gubernji. Art. 4. Nowy po-
dział kraju Polskiego niniejszym Ukazem NASZYM
postanowiony, ma być z dniem 20 Grudnia (1 Sty-
cznia) 1844/5 r. zaprowadzony. Wykonanie ni-
niejszego Ukazu NASZEGO, który w Dzienniku
Praw zamieszczony być ma, Radzie Administra-
w Królestwie Polecamy. Dan w *Peterhofie* 9 (21)
Sierpnia 1844 roku. (podpisano) MIKOŁAJ.
Przez CESARZA i KRÓLA, Mini:Se: S. Ig: *Turkult.*

Wczoraj na błoniach Marymontskich i oko-
licznych, przed JO. Feldmarszałkiem Xięciem
WARSZAWSKIM odbył się Przegląd całego Woj-
ska, obozującego w okolicach Warszawy. —
Ogłasza się prenumerata na dzieło p. tyt: *Nie-
wiasty Polskie*, zarys historyczny Wł: *Wojci-
ckiego*. Przedmiot ten mało znany, wykazuje
stanowisko iakie zajmowały w dziejach naszych
Niewiasty. Dzieło to obejmuje zarysy history-
czne od XVI wieku do panowania STANISŁAWA
AUGUSTA. Obejmować będzie od 15 do 20 ar-
kuszy druku z rycinami ubiorów w XVI i XVII
wieku. Prenumerować można w Księgarni *Se-
newalda* i w mieszkaniu Autora przy ulicy Nowo-
lipki Nro 2230 lit: B. i 2302 lit: A. Cena prenu-
meraty zł. 10; po wyjściu zł. 15. Dzieło powyższe,
którego druk już rozpoczęty w drukarni S. Strąb-
skiego, wyjdzie w pierwszych dniach Listopada r.b.
— Marjanna z *Steinmetzów Schiele*, po krótkiej
lecz ciężkiej słabości, onegdaj przeniosła się do
wieczności. Pozostały Mąż wraz z 2ma Synami,
zapraszają Przyjaciół i Znajomych na exportację
zwłok jutro o godzinie 4tej po południu z Ka-
plicy XX. Reformatów, na smętarz Powązkowski. —
Le Juif Errant (Der Ewige Jude), ostatnie dzie-
ło *Eugenjusza Sue*, Księgarnia S. *Orgelbranda*
już otrzymała w rozmaitych edycjach tak *illu-
strowanych* iak i zwyczajnych, w językach fran-
cuzkim i niemieckim. Ceny stosownie do e-
dycji są iak najumiarkowanej ustanowione. —
Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera od E. N.

zł. 40 dla *Nadwiślan*; dla tychże *Bezimiennie złotych 10*, i tyleż dla *Katechumenów*. — Skład nut muzycz: Fr. *Spiess* i Spółki przy ulicy *Senators*: Nró 460, odebrał nowe tańce: *Labitzkiego*, *Vereinigungs-Tänze* (Walce) na fortepjan, dzieło 98, zł. 3. Tegoż, *Erinnerung an Gieshübel*, *Quadrille* na fortep.; dz: 103, zł. 2. Tegoż, *Nataljen Walzer* na fortep.; dz: 104, zł. 3. Tegoż, *Mazurck* na fortep.; dz: 105, zł. 1 1/2. Tegoż, *Almacks*, *Adelaiden* i *Norfolk Polka* na fortep.; dz: 106, zł. 3. Też tańce nabyć można i na 4 ręce. — Ulica *Żelazna* przebrukowywana jest obecnie; szeroko odmierzone tańże chodniki, sprawiają wygodę przechodzącym. Chodnik z flizów kamiennych przedłużał się już na lewej stronie ulicy *Freta* od rogu ulicy *Długiej* po róg *Świętojerskiej*; składane kamienie na części dalszej tej ulicy ku *Rynkowi Nowego Miasta* i ulicy *Zakroczymskiej*, naprowadzają na wniosek, że ta wygoda przedłużoną jeszcze będzie. — Używanie latarni ochronnych drutem opłatanych, jest jednym z bardzo skutecznych sposobów zabezpieczenia się od pożarów; Fabryka *Mintera* oceniając ważność tych Sprzętów gospodarskich, ciągle na ich udoskonalenie łoży starania. Obecnie *Latarnie ochronne swego wynalazku*, zaopatrzyła w *lampy o podwójnym ciągu powietrza* w sposób *Argandzkich*, tudzież trwałym mechanizmem do podnoszenia lub zniżenia knotu bez otwierania zamkniętej na kłódkę *Latarni*. Szyby w tychże są proste, tkaniną drucianą do koła od stłuczenia zachowane. Taż fabryka utrzymuje zapas latarni ulicznych, robionych na sposób *Szwajcarskich*, z prętów żelaznych kutych, iakie używają się po ulicach *Miast* i przed *karczmami* przy *traktach*; tudzież ściennych z napisami na malowanych szybach iakie znajdują się przy *Kanceli Komisarzy Cyrkułowych*. — Wczoraj w *Teatrze Rozmaitości* przywołani, po *Małych nieprzyjemnościach*, *JPanna Damse* i *JP. Jasiński*; po *Oknie na pierwszym piątrze*, *JPani Halpert* i *JP. Komorowski*.

Anglja. — 6go b. m. odbyły się w *Kaplicy zamkowej* w *Windsorze* *Chrzcziny nowo-narodzonego Królewicza*, 2go syna *Królowej*, któremu nadano imiona *Alfred*, *Ernest*, *Albert*. Obrzędu dopełnił *Arcybiskup Kenterbery*. Rodzicami chrzestnymi byli, *Xżę Cambridge* (*Kembrycz*), *Xżna Kent* i *Xżę Wellington*, iako zastępca *Xcia*

Jerzego Kembrycz, *Xżny Sasko-Koburskiej* i *Xcia Lejnigen*. *Xżę Pruski* znajdował się na tym obrzędzie, poczem daną była uczta u dworu. — *Królowa* 9go b. m. miała odpłynąć parostatkem *Wiktorja* i *Albert*, w towarzystwie *Pana Rob: Peel* (*Pil*) do *Szkocji*; 5 parostatków miało składać *flotyllę królewską*. — *Xżę Pruski* 6go b. m. wrócił z *Windsoru* do *Londynu*, a nazajutrz miał odpłynąć z *Greenwicz* do *Ostendy*. — 5go z. m. wieczorem doszła do *Dublinu* wiadomość o uwolnieniu *Okonela*; statek który tę nowinę przywiózł, ozdobiony był w flagi mające napis: „*Wyrok jest przez izbę skasowany, Okonel wolny!*” — *Okręt linjowy Kollingud* z *Lordem Sejmur* przeznaczony do *Otaheiti*, 5go b. m. otrzymał rozkaz do odpłynienia.

Belgja. — *Król* 7go b. m. udał się do *Ostendy*, aby oczekiwać *Xcia Pruskiego* spodziewanego z *Anglji*. — *Jenerał Jacqueminot* (*Zakmino*) przywrócony jest do zdrowia; 5go b. m. wyjechał do *Paryża*.

Francja. — *Dwór* znajdował się w *kaplicy* w *Neilli* na odśpiewaniu *Te Deum*, z powodu zwycięstw odniesionych w *Afryce*. — *Gdy Królowa Wiktorja* z. r. była z odwiedzinami w *Eu*, wynurzyła podziwienie nad *poiazdami* zwanemi *char a bancs* używanemi przez *francuzi*: *rodzinę królewską* na *przejazdach* w okolicy, i życzyła otrzymać *dokładny wzór* do budowy takiego *pojazdu*. *Król* zamiast *wzoru* kazał dla niej *zbudować* taki *pojazd* w *stylu najwspanialszym* i *przesłał* go w *podarunku* *Królowej Wiktorji*. *Pojazd* ten miał *kosztować* 78,000 fr., a *Król* tak był *zadowolony* z *pracy robotników*, że im *ofiarował* *ieszcze* iako *wynagrodzenie* 2,000 fr. — *Z Konstantyny* donoszą pod *dniem 24tym* z. m. iż *podczas podróży* *Xcia Aumale* (*Omal*) do *Setif*, *poddał* się mu *Szeik Ferdziuah Bu Okkaz*; *potężny* ten *dowódzca Kabyłów* od r. 1841 *nie chciał stanąć* przed *żadnym* z *dowódców franc.* Z *baszostwa Tunetu* 60 *duarów* *tamecznych* *pokożeń* *schroniło* się do *provincji Konstantyny*; *Knia* w *Kef* miał *zamiar powstać* przeciw *Bejowi Tunetu*. — *Rząd franc.* miał *oświadczyć* *Anglji* co do *sprawy Otaheiti*: „*Rząd franc.* *ubolewa*, że *P. Pritchard* (*Pryczar*) *przez* *swoje postępowanie* *zmusił* *P. D'Aubigny* (*Dobini*) *postąpić* *względem* *niego* *tak ostro* *iak* *to*

miało miejsce.” — Mniemają, iż Król dopiero na początku Października uda się do Anglii, ponieważ wtedy dopiero Królowa *Wiktoria* będzie z powrotem w *Szkocji*. — Historia Cesarstwa napisana przez *P. Thiersa*, ieszcze nieposzła do druku. — Z *Afryki* donoszą: 3 franc. okręty linjowe i fregata *Bel Pul* 23go z. m. odplynęły z *Mogador* do *Kadyxu*. Ledwo okręty *Suffren* i *Tryton* dostały się na szerokie morze, *Marokanie* rozpoczęli kanonadę przeciw wyspie obsadzonej przez Francuzów. Niebawem dano rozkaz okrętowi *Zemap* i fregacie *Bel Pul* na nowo zarzucić kotwice przy brzegu. Xę rozkazał fregacie parowej *Grenland*, korwetom parowym *Gassendi* i *Wedecie*, oraz 2m brygom rozwinąć ogień na miasto i baterje, co też trwało przez 2 godziny po południu. Skoro artylerję nieprzyjacielską zmuszono do milczenia, uskuteczniiono wylądowanie, aby zagwoździć armaty przywrócone do porządku od czasu 16go z. m. Przy odplynieniu parostatku ieszcze nie był wiadomy skutek tej wyprawy. 24go z. m. fregata parowa *Groenland* bugsnując parostatek *Wedette* odplynęła z *Mogadoru* do *Kadyxu*. O świcie 26go z. m. Niebo było bardzo zachmurzone a mgła tak gruba, że z jednego krańcu statku nie można było dojrzeć do drugiego, a statek z silnem uderzeniem wpadł na mieliznę; teraz dopiero poznano iż dostano się do wybrzeżu o 3 mile z południowej strony *Larasz*. Usiłowano statkowi ulżyć przez zrąbanie 2ch masztów i wrzucenie do morza 2ch armat oraz kotwic rezerwowych. Gdy o 11tej mgła rozeszła się, *Beduini* na lądzie spostrzegłszy położenie statku, pośpieszyli w znacznej liczbie do wybrzeżu i rozwinęli żwawy ogień karabinowy, utrzymując go do nocy. Osada statku zachowywała jednak największą odwagę, wykonywając rozkazy Kapitana; iakby nieszczęście zaszło przy wybrzeżu sprzymierzonego ludu, obie armaty pozostałe na statku dawaniem ognia do *Maurów*, trzymały ich w oddaleniu. Parostatek *Wedetta* usłyszawszy strzelanie, przybył na pomoc i kompletną kanonadą do brzegu odpędził *Maurów*. Xę *Żugwil* usłyszawszy na statku *Pluton* także strzelanie, przyplynął do miejsca niebezpieczeństwa, aby przekonać się czy nie ma sposobu statku z mielizny spędzić, a widząc że

mało jest do tego nadziei, kazał go spalić, co też Kapitan uskutecznił; w skutek ognia *Maurów* na statek *Grenland*, ze strony Francuzów jeden został zabity, a 13tu mniej więcej ranionych. — Wszystkie papiery na giełdzie paryzkiej: 7go b. m. poszły w górę. — W tych dniach wytoczony będzie w *Paryżu* proces *Kasjera* klasztoru *Jezuickiego*, który przemieścił się o 200,000 fr.

Hiszpanja. — *Narwaez* ma w nowym gabinecie zostać Prezesem Rady bez ministerstwa, lub otrzymać poselstwo w *Paryżu* wraz z tytułem Xcia *Torreion* i *Ardoz*, oraz *Granda* Hiszpanji; *Martinez de la Roza* ma objąć ministerstwo spraw zagranicznych, a *Margrabia Kasa Iruio* ministerstwo skarbu.

Niemcy. — Król *Pruski* 9go b. m. przybył do *Chełmna*. — 4go b. m. zapaliły się na *Odrze* niedaleko *Krossen* dwie berlinki, przybyłe z *Hamburga*. Towarów nie można było ocalić. — 10go b. m. pożar gwałtowny zrujnował wiele szkody w mieście *Plawen* w *Saxoni*. — Do *Trewiru* dla widzenia sukni *ZBawiciela*, ieszcze przybywa mnóstwo pobożnych osób; prawie wszyscy tę świętą pielgrzymkę odbywają pieszo; śpiewają hymny przy towarzyszeniu muzyki, używając pokarmów iedynie postnych. W *Trewirze* ieden z tancznych Obywateli, sprowadził 34 centnary *Paciorek* do *Rozańców*, i wszystkie sprzedał. Słychać, że i wyższe Duchowieństwo z różnych stron, a nawet *Biskup Luxemburski*, odbędą taką pielgrzymkę.

Rozmaitości. — W *Wrocławiu* odbyło się osobliwe rendez vous (randewu); dwie iedynie w *Europie* podróżujące żyrafy spotkały się niedawno. — Kiedyś 2ch uczniów szkoły *Felczerów* examinując się wzajemnie, uczynili sobie następujące pytania: „Cóżbyś zrobił, gdyby kto przez eksplozję został w powietrze wysadzony?” „Czekałbym spokojnie, ażby wrócił na ziemię, a wtedybym go zrewidował.” „Jakie muszkuły poruszyłbyś gdybym ci raz dał kułaka?” „Niezawodnie muszkuły prawej ręki, bo dałbym ci odwet policzkiem.” — *Tenorzysta Salvi* i *Pani Persjani*, na przysługą zimę udadzą się na północ, na wiosnę zaś angażowani są do *Wiednia*. — *Alizard* i *Wartel* (był w *Warszawie*), basista i tenorzysta angażowani są do *Medyolanu*.

PRZYJECIALI do WARSZAWY.

Kochler Ludw: Doktor Med: z Wierdnia; Przemyski Ant: Sędzia Apel: z Złotnik; Podowski Ign: Dz: z Jar-czewa; Orłowski Anast: Dzie: z Dębinek; Karwowski Józef Oby: z Siemienia; Sokolnicki Karne: Ob: z Płon-ny; Rogoziński Alex: Oby: z Dłużniewa; Radomicki Kalixt Oby: z Zalesia; Łempicki Alex: Oby: z Slezan; Staniszewski Jan Oby: z Tarnowa.

DONIESIENIA.

Ostrzegam Pana, jednego zemną nazwiska, iżby pomyłka Bryfftrigerów przypożyczonych dóń listów pod moim adresem nie tylko rozpieczętował, (iako to miało już miejsce), ale nawet przyjmować nieważyl się; czego gdy nie usłucha, zeniągo na siebie ukaranie prawem przepisane za podobne nadużycia. — Józef Rusiecki, Urzędnik Zarządu Warszawskiego Wojennego Gubernatora.

NOWO WYNALEZIONY SZUWAX LAKIEROWY
w MASSIE, w TABLICZKACH, w PROSZKU i w PŁYNIU.

Mając zawsze na celu przy miernej swej korzyści i dogodności dla Szano: Publiczności, i przez kilku-nasto-letnią praktykę, obecnie wynalazłem zupełnie nowy rodzaj SZUWAXU, który w dobroci swojej przewyższa inne dotąd praktykowane, a nadewszy-tylko, że nie szkodzi obuwia, lecz owszem je konserwuje i nadaie skurze elastyczność. Szuwax ten jest mocnej czarności i świetnego połysku, tak, że pod tym względem lakierowi w niczem nie ustępuje, i dla tej to właśnie przyczyny, nadałem mu nazwę *Lakierowy*. Prócz powyższych zalet, Szuwax prze-zemnie nowo wynaleziony, ma jeszcze i tę, że obu-wie raz wyczyszczone, zachowuje swój połysk i czar-ność do dnia 2go a nawet i do 3go. Połysk zaś iego jest tak trwały, że zaraz po wygłansowaniu obuwia, pocierając takowe chustką białą lub ręką, nietylko że iej nie smoli, lecz i sam połysk nie na swej świe-tności nie traci. Takim to więc Szuwaxem zaopa-trzywszy moje Handle: ieden przy ulicy Gołępiej Nro 51 (gdzie fabrykacja onegoż wykonywa się); drugi przy ulicy Danielewiczowskiej Nro 617 exy-stujący; mam zaszczyt o kupno onego polecic się łaskawym względem Szano: Publiczności tutejszej. Iako również PP. Kupcom Miast prowincjonalnych. Dla odróżnienia od innych, znaki fabryczne będą wytłaczane na samym Szuwaxie z firmą moją. Jan Sejdltz.

Potrzebna jest na Prowincją KUCHAR-KA, opatrzona chlubnymi świadectwami, tak co do prowadzenia się, iako i zna-omości swej sztuki, za dohrem wyo-rodzeniem. Mająca chęć przyjąć ten obowiązek, zgłosi się do domu pod Nr 1852 B. przy ulicy Za-kroczyń, na dole od frontu, w bramie na lewo.

Kto ma do sprzedania MALARSKI APARAT, składający się ze Stalugów, Pędzlów, Paletów i in-

nych potrzebnych narzędzi; raczy się zgłosić pod Nr 617 przy ulicy Danielewiczowskiej, w pałacu da-wniej Biblioteką zwanej, do Pensji wyższej, na 2gie piętro od frontu.

Z powodu pozostania na długi czas w Warszawie, są do sprzedania: OGIER siwo-iabiłkowany, lat 4, i KLACZ tej samej maści, lat 5 mająca. Wiadomość pod Nr 481 przy ulicy Miodowej, na 2m piątrze od frontu, każdego dnia z rana do godziny 9, i po-łudniu od 2ej do 4ej.

Uwładamia się osoby interesowane, że 12 sztuk MACHIN do przedzenia lnu, wraz z Machinami przy-gotowawczemi i innemi narzędziami, wystawione będą na sprzedaż najwięcej dającymu, w mieście Fa-brycznem Łodzi, dnia 19 b. m. Objasnienie bliższe w Hotelu Lipskim Nr 51, u P. Ferdynanda Stark, i w Łodzi pod Nr 207 naprzeciw ulicy Nowy świat.

SUMMY 28,000, 20,000, 10,000, 8000 i 6000 zł., są do umieszczenia na hipoteki Domów murowanych w Warszawie. Zyczący powyż-szych summ, raczą zostawić adres w Cukierni L. Tosio obok Poczty, lub zgłaszać się do podpisa-nego, mieszkającego przy ul. Solec Nr 2971, idąc z Tamki 4ty dom po lewej stronie.

Walenty Bruck. Ag: Zm: Gdy Wkłej.

- Dzisiaj rano ciepła stopni 7. Wczoraj w połud: 15.
- TEATR ROZMA.: Jutro, 11ty raz *Panna mgłatka*. 37my raz *Spis Wojskowy*.
- Dzisiaj w Kawiarni w domu W. Doktora Maleza, przy rogu ulicy Kra: Prz: i Bednar:, JP. *Wolf* grać będzie.
- Dzisiaj w nowo otworzonej Kawiarni przy uli: Nowo-Sevators., w domu N° 634, między Hotelem Rzymskim a Litewskim, JP. *Danewski* z kompa: grać będzie.
- Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Krakoi-Przedm: i Marjen: na 1 piąt: Nr 366, JP. *Modliński* z komp: grać będzie.
- Dzisiaj w Kawiarni w domu Hejuikowskiego przy ulicy Bielańskiej, Paony *Nowakowskie* grać będą.
- Dzisiaj w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Sevatorskiej, SEKTET grać będzie.
- Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steinkel, Panny *Hessen* grać i śpiewać będą.
- Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Długiej pod Nr 586, w domu Sz: Nowakowskiego, wykonawce będą na fortepjanie różne kompozycje, przy towarzyszeniu skrzypców i wiolonczeli.
- Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Trębackiej naprzeciw Sa-turna Nr 628, Panny *Ensmann* grać i śpiewać będą.
- Dzisiaj w Bawarii na Działynskim przy ulicy Leszno, JP. *Michnowski* z kompanją grać będzie.
- Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Freta Nr 275, obok handlu Szmituera, JP. *Szpilman* grać będzie na Instrumen-cie złożonym z drewnienek i słomy, z towarzyszeniem Kwartetu.
- Jutro u *Maisewskiego* przy ul: Bednarskiej, na Śnia-danie. Comber i Pieczeń barania, cieleca, angielska, Kaczki, Zrazy zawiauae i Nelsony, Belszyk, Frykas.